

TÁVOL, MÉGIS KÖZEL:

A MAGYAR NYELVTANULÁS NÉPSZERŰSÉGE KOREÁBAN

Fischer Andrea

fischer.andrea@hufs.ac.kr

Hankuk University of Foreign Studies, Department of Hungarian Studies (Seoul, KR)

<https://orcid.org/0009-0001-5079-1715>

Budapesttől 8500 km-re van egy magánegyetem Dél-Koreában, ahol 110 koreai diák tanul magyarul. Hihetetlenül hangzik, de igaz! Dr. Han Kyeng Min tanszékvezető professzor asszonnyal magyarul beszélgetünk arról, hogyan jött létre az idén 37 éves fennállását ünneplő magyar tanszék, és miért ilyen népszerű a magyar nyelvtanulás ebben a távol-keleti országban.

A Hankuk University of Foreign Studies (HUFs) az egyetemek rangsorában előkelő helyen áll, és egyedülálló abban is, hogy 45 féle idegen nyelvet tanít. A nagy világnyelveken kívül nagyon sok kis nyelvet is lehet itt tanulni, köztük magyarul is. Ki és mikor alapította a magyar tanszéket?

A hungarológiai tudományos diszciplínaként 1988 óta művelik Dél-Koreában, ekkor alapították a magyar tanszéket itt a Hankuk Egyetemen. Ez volt a szülői olimpia éve is. Majd a következő évben, 1989-ben létesült hivatalos, diplomáciai kapcsolat Korea és Magyarország között. A diplomáciai kapcsolatfelvételt követően még fontosabb volt, hogy legyenek olyan koreai szakemberek, tudósok és kutatók, akik jól tudnak magyarul, ismerik a magyar kultúrát. Kezdetben 20 diák volt, és egy tanárnő, Park Soo Young nyelvész professzor asszony, aki korábban Hamburgban végzett. Ő tanította a magyar nyelvet. Hamarosan csatlakozott hozzá Lee Sang Hyup professzor, aki szintén Hamburgban doktorált, majd egy anyanyelvi lektor is Magyarországról. Évről-évre egyre több diák iratkozott be és választotta a magyar szakot. A 1990-es évektől kezdve,

évtizedeken át, ez a tanszék a magyarságtudomány egyik legnagyobb, legrangosabb tudományos műhelyévé nőtte ki magát, nemcsak Koreában, hanem Kelet-Ázsiában is. Egyre több diák érdeklődött Magyarország iránt, a külföldi munkalehetőségek iránt, és így a legjobb diákok választották a magyar szakot.

Az elmúlt több, mint három évtized alatt milyen változások voltak a magyar tanszéken? Töretlen az érdeklődés a hungarológia és a magyar szak iránt?

A 4 éves BA képzésen évfolyamonként 36 diák volt eddig a legnagyobb létszám, így a teljes magyar szakon több mint 110 diák van. A demográfiai csökkenés és az egyetemi oktatás liberalizációja miatt csökkent a felvehető diákok száma, így az elsőévesek idén 26-an vannak. Magyarból teljesen kezdők, de az anyanyelvükön, a koreain kívül egy-két idegen nyelvet már beszélnek, illetve több évig tanultak azok, akik 18-19 évesen a magyar szakot választják. Középiskolában itt mindenki tanul angolul, de népszerű a kínai, a japán és a spanyol nyelv is.

Miért választja egy koreai diák pont a hungarológiát, a magyar nyelvtanulást?

Nagyon sokféle a motiváció, hogy miért tanul valaki magyarul. Közép-Kelet Európa gazdaságilag és kereskedelmileg mindig is fontos stratégiai partnere volt Koreának. Magyarország pedig az utóbbi években, évtizedben kiemelt figyelmet kapott, sokat szerepelt a koreai médiában, újsághírekben. Több, mint 250 koreai cég van jelen Magyarországon, ami szintén vonzó azok számára, akik a magyar szakot választják.

Aztán nem ritka az a diák, aki olvasott valami érdekes művet, fordításban találkozott a magyar irodalommal akár egy könyvtárban vagy egy könyvesboltban. Koreában nagyon népszerű például Márai, Petőfi és József Attila is. Az utóbbi időben ugyan csökkent a kis nyelvek népszerűsége, de gyakran változik, hogy éppen melyik kis nyelv lesz a felkapott. Például az idei felvételin a lengyel szak volt a legnépszerűbb a mi karunkon.

A BA diploma birtokában hol tanulhatnak tovább a diákok? Illetve milyen munkalehetőségek várják azokat a hallgatókat, akik elvégzik a magyar szakot?

A mi egyetemünkön is van MA képzés, de én azt szoktam javasolni a hallgatóinknak, hogy inkább Magyarországon folytassák a tanulmányaikat. Nem is kell nagyon győzködni őket, mindenki oda szeretne menni, hiszen hungarológiát ott a legjobb tanulni. Fiatal koreai kollégáink között van olyan, aki csak a doktori képzését végezte Magyarországon, de sokan már a mesterképzést is. Régebben voltak koreai állami ösztöndíjak is, de az utóbbi években legtöbben a Stipendium Hungaricum vagy a Balassi Bálint-ösztöndíjprogramokra jelentkeznek. Néhány diák érdeklődik a szakfordítás vagy a műfordítás iránt is.

Akik nem tanulnak tovább mesterképzésen, azokat pedig szívesen alkalmazza olyan nagy koreai cégek, mint a Samsung, az Ecopro vagy az SK On, akiknek vannak üzemei, leányvállalatai Közép-Európában, főleg Magyarországon. A munkaerőpiacon azok a diákjaink nagyon sikeresek, akiknek a magyar szak mellett pénzügyi, gazdasági, turisztikai vagy jogi végzettsége is van. A közgazdasági területen végzettek a legkeresettebbek világszerte. Valamint a diplomácia

is olyan terület, ahol szívesen látják hallgatóinkat. Nagyon büszkék vagyunk arra, hogy jelenleg a budapesti Koreai Nagykövetségen is mintegy tíz korábbi hallgatónk dolgozik.

Igen, ezt személyesen is tapasztaltam, amikor a vízumot intéztem. Sőt, a zágrábi koreai konzulátuson is egy HUFS alumni fogadott. Ezek szerint a magyar szakos diákok általában kétszakosak?

Első évben mindenki egyszakos, csak a magyar szakra jár, és intenzíven nyelvet tanul. Másodévtől lehet felvenni egy másik szakot, utána szinte minden diák kétszakos. Bármilyen szakkal párosíthatja a magyart, az egyetemünkön a 45-féle idegennyelvi képzésen kívül van közgazdasági, mérnöki, informatikai és jogi fakultás is. A koreai rendszerben 42 kreditpontot kell megszerezni ahhoz, hogy valaki BA diplomát kaphasson magyar szakon. Ezt a legszorgalmasabb diákok két év alatt teljesítik, és utána felvesznek egy másik szakot. Vagy három év alatt teljesítik úgy, hogy közben párhuzamosan egy másik szakot is végeznek. A BA diploma feltétele a sikeres FLEX nyelvvizsga magyar nyelvből, ami erős B1+ szintű és két évig érvényes. Tehát harmadéven vagy a tanulmányaik utolsó évében érdemes letenni. Közben sok diákunk tölt el egy félévet vagy egy egész tanévet részképzéssel Magyarországon.

A tanév beosztása más itt Koreában, mint Európában. Március 1-én kezdődik a tanév, az első félév. Szeptember 1-én kezdődik a második félév, decemberben vannak a záróvizsgák. Tavaly hányan végeztek? Hányan kaptak magyar szakos BA diplomát?

Úgy emlékszem, 33 fő kapott magyar szakos diplomát a tavalyi évben. Általában a nálunk végzett diákok 10–20 százaléka dolgozik hosszabb távon Magyarországon, a többiek más koreai cégeknél és nemzetközi vállalatnál helyezkednek el, szerte a világban, illetve néhányan dolgoznak diplomáciai területen.

A magyar nyelvoktatás hogyan zajlik az egyetemen? Milyen hungarológiai tárgyak vannak a tantervben?

Az első félévben, illetve az első két évben nagyon intenzív nyelvtanulás folyik, először heti 8 órában, azután heti 6 órában. A nyelvi alapozáshoz a *MagyarOK* tankönyvsorozatot használjuk, négy tantárgy keretében: a *Magyar nyelvtan*, *Fordítás*, *Társalgás* és *Audiovizuális nyelvgyakorlat* című kurzusokon. Az *Országismeret* az első tárgy, amit a diákok koreaiul tanulnak heti 2 órában az első félévben. A hungarológiai tárgyak sorát folytatja az *Európa és Magyarország* című kurzus, ami főleg történelmi, társadalmi és gazdasági ismereteket nyújt. Másodévben folytatódik az intenzív nyelvtanulás, mellette koreaiul hallgatják a *Magyar történelem* és a *Magyar külpolitika* előadásokat. Harmadéven pedig a *Bevezetés a magyar irodalomba*, *Bevezetés a nyelvészetbe*, *Magyar népdal és népi kultúra*, *A magyar vers fordítása* és *Magyar kultúra* tárgyak következnek. Negyedéven *Magyar politika* és *Magyar filmtörténet* kurzusokat kínál a tanszék, illetve vannak még egyéb kötelezően, illetve szabadon választható (pl. *Kutatási szeminárium*, *Helyesírás*, *FLEX vizsgaelőkészítő*) tárgyak is. Szakdolgozatot magyar szakon nem kell írniuk.

Milyen nyelvtanulási módszerekkel, technikával tanul egy koreai diák?

A koreai diákok többsége nagyon szorgalmas, sokat tanul és főleg memorizál. Hagyományosan inkább előadások vannak az egyetemen, ahol általában passzívan hallgatnak, otthon megtanulják a tananyagot és utána a félév közepén és félév végén vizsgáznak. Ehhez képest egy új idegen nyelv megtanulásához ez nem elegendő, így a nyelvórákon sokkal inkább elvárt az aktív részvétel, gyakorlás. Mivel a koreai nyelvtanulási kultúrában az olvasáson, hallott szövegértésen és a fordításon van inkább a hangsúly, a diákok többsége nagyon nehezen szólal meg. Ha bizonytalan, nem mer megszólalni, mert szégyelli magát, ha nem tud valamit, és fél attól, ha esetleg hibázik. Ezért nem is kérdez az órán, csak négyszemközt a szünetben, vagy az óra után. Nem akarja a kérdésével a csoporttársakat, a többieket „zavarni”. A középiskolai nyelvtanulási szokásokat hozzák magukkal, ahol nagyon nehéz és küzdelmes volt számukra az angolnyelvtanulás. A magyar nyelv szintén nehéz, de azt szokták mondani, hogy számukra még mindig könnyebb a magyar, mint az angol, mert a magyar legalább logikus.

Van-e hasonlóság a koreai nyelv és a magyar nyelv között?

Ha eltekintünk a 24 hangot jelölő Hangul (koreai) ábécétől, van egy kevés hasonlóság, de alapvetően nagyon más a két nyelv. A koreai nyelv is agglutináló nyelv, nem használ nyelvtani neket és viszonylag kevés számú, egyszerű toldalékot használ. Ugyanakkor nem úgy ragoz számban, mint a magyar; személyben pedig egyáltalán nem használ teljes igereseket. A koreai nyelv érdekessége, hogy nincs nagybetű-kisbetű, nem használ írásjeleket, és a hangsúly sem annyira jellegzetes, mint a magyarban az első szótag. Ezért is nagyon nehéz a koreai diákoknak a magyar nyelv.

Mi a legnehezebb a magyar nyelvben egy koreai nyelvtanuló számára?

Minden rettentően nehéz, de főleg a nyelvtan. A hangrendi illeszkedés a legnehezebb, de a kezdőknek nehéz a sokféle igeragozás (személy, szám, tárgyeset), vagy a többesszám. Mindez nincs, vagy sokkal egyszerűbb a koreai nyelvben. Aztán a magyar szavakat sem tudjuk mihez kötni, a kiejtés is igen nehéz, különösen a *c, f, v, gy, ty* hangok, a magánhangzók közül az *ö, ő, ü, ű*.

Tapasztalata szerint, mégis, mi motiválja a koreai diákokat, hogy megtanuljanak magyarul?

A magyar nyelv különleges, kis nyelv. A diákok többsége pedig nagyon szorgalmas, elszánt és érdeklődő. Vonzó számukra a magyar kultúra, amit a nyelven keresztül lehet igazán mélyen megismerni. Azonkívül nagy a verseny, a tanulmányi ösztöndíjakért, a minél jobb tanulmányi átlagért hajtanak a diákok. A magyarországi ösztöndíjlehetőségek is motiválják őket. Tudják azt is, hogy aki szorgalmasabban tanul, jobb állást kaphat. Ugyanis, aki a Hankuk Egyetemen szerez diplomát, az jó ajánlólevél a munkaerőpiacon. Az európai, külföldi munkalehetőségek is nagy vonzerőt jelentenek. Sajnos az elmúlt időszakban a gazdasági nehézségek, illetve az autóipar válsága miatt ez nem annyira egyértelmű, de a legjobb diákok előbb-utóbb valóban jó állást kapnak.

Végül arról szeretném kérdezni, mikor, hol tanult meg ilyen kiválóan magyarul?

Én voltam a legelső olyan dél-koreai ösztöndíjas, akit Magyarországra küldött a koreai állam, hogy magyar nyelvet és magyar irodalmat tanuljon. 1989 szeptemberében érkeztem Budapestre, és legelőször a mai Balassi Intézetben, az akkori NEI-ben (Nemzetközi Előkészítő Intézet) 1 évig tanultam magyar nyelvet, irodalmat és történelmet. Ha jól emlékszem, a csoportvezetőm Hedvig Olga, a magyar irodalom tanárom pedig Gergely László volt. Kiváló tanárok voltak, a legfontosabb dolgokat, amiket tudnom kellett, tőlük tanultam meg. Utána négy évig doktori tanulmányokat végeztem az ELTE-n és az MTA-n kandidátusi fokozatot szereztem.

Hogyan történt, hogy koreaiként a magyar nyelvet és irodalmat választotta hivatásának?

A NEI-ben, az egyik irodalomórán hallottam először Petőfi Sándor János Vitéz című művéről, Kukorica Jancsi és Iluska szerelméről és nagy kalandjukról. Így kezdődött. Azt gondolom, hogy sorsszerű volt, ahogy a magyar irodalommal találkoztam. Nem terveztem, nem is gondoltam rá, de ide kerültem. 1989 óta a magyar irodalom a szakmám, sok magyar költeményt lefordítottam koreai nyelvre (Ady Endre, Radnóti Miklós, Petőfi Sándor, Arany János és Kölcsey Ferenc műveit) és bemutattam a koreaiaknak híres magyar irodalmi műveket, például Móricz Zsigmond, Kosztolányi Dezső, Molnár Ferenc és Kertész Imre műveit.

Ha lehetne három kívánsága, mi lenne az?

Lehetne 3+1? Nagyon sok konfliktus van a világban, főleg innen Koreából nézve. Nagyon szeretném, ha béke lenne mindenhol a világon. Aztán fontos számomra a természet, a természeti értékek védelme és az, hogy az utódaink számára is élhető természeti környezetet hagyjunk örökül. A harmadik kívánságom a testi-lelki egészség mindenkinek. A plusz egy pedig a magyar szakhoz kapcsolódik. Nagyon szeretném, hogy a nálunk végzett diákok közül minél többen foglalkozzanak magyar irodalommal, sok tolmácsra, fordítóra és műfordítóra lenne szükség.

Kívánom, hogy minden kimondott és kimondatlan vágya is teljesüljön! Köszönöm szépen a beszélgetést.

Az interjút Fischer Andrea a Hankuk Egyetem vendégtanára készítette.